

РЕФЕРАТ

**ЗА ДОДЕЛУВАЊЕ НА ЗВАЊЕ ПОЧЕСЕН ДОКТОР НА НАУКИ
(DOCTOR HONORIS CAUSA) ОД ОБЛАСТ ТАНЦОВА УМЕТНОСТ И
НАУКИ НА СВЕЗДАТА НА ПАРИСКАТА ОПЕРА РОКСАН СТОЈАНОВ
НА УНИВЕРЗИТЕТОТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП**

Со Одлука бр. 0201/-323/22 од 20.4.2026 г., донесена на 257. седница на Универзитетски сенат, одржана на 20.4.2026 г., определени сме за членови на Рецензентска комисија за доделување на звањето почесен доктор на науки (Doctor Honoris Causa) од област *танцова уметност и науки* на примабалерината Роксан Стојанов, звезда на Париската опера, Париз, Франција, во состав:

- **д-р Рисима Матевска-Мијановиќ (Рисимкин)**, редовен професор на Филмска академија при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, наставно-научна област танцова уметност и науки;

- **м-р Антонио Китановски**, редовен професор на Музичка академија при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, наставно-научна област музичка уметност и науки;

- **м-р Адријана Данчевска-Ровчанин**, доцент на Филмска академија при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, наставно-научна област танцова уметност и науки.

Како членови на Рецензентската комисија, по евалуација на приложената документација и нашето познавање на кандидатката, чест ни е да го поднесеме на Универзитетскиот сенат следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Роксан Стојанов е звезда на Балетот на Париската опера и француско-македонска уметница чијашто кариера ги поврзува Франција, Северна Македонија и една од најпрестижните балетски институции во светот – Париската опера. Родена е на 17 август 1995 година во Ош, во Жер, од мајка Французинка и татко Македонец, таа расне со двојно културно наследство кое длабоко го обликува нејзиниот уметнички идентитет, нејзиниот однос кон пренесување на искуството и знаењето и нејзината желба да гради мостови меѓу земјите, институциите и генерациите. Нејзиниот прв контакт со танцот се случува во Скопје, Северна Македонија, каде што во тоа време живее со своето семејство. Во 2003 година, на осумгодишна возраст, таа започнува да се занимава со балет, тренирајќи во балетското студио „Туту“ кое го раководи балерината Ирина Лозинска. Во 2005 година заминува од Македонија и го продолжува школувањето во Брисел, каде што следи интензивна програма во „Атитуд“ со Карен Монеро и Лоренс Дамс, подготвувајќи се за приемниот испит на Балетското училиште на Париската опера. Во 2007 година таа се запишува во Школата на Париската опера (École de Danse de l'Opéra national de Paris), што претставува одлучувачка пресвртница во нејзиното уметничко формирање. Таму, таа ја изучува балетската техника кај професорите Вероник Доано, Фани Гајда, Франческа Зумбо и Карол Арбо, заедно со пошироката

наставна програма на училиштето, која вклучува изучување на дуетен танц, карактерни и народни игри, современ танц и други комплементарни дисциплини.

Во 2013 година, Роксан Стојанов се приклучува на ансамблот на Балетот при Париската опера. Таа постепено се искачува низ редовите на компанијата: во 2016 година како *корифеј*, т.е. е предводник на целиот ансамбл на Балетот при Париската опера, во 2018 година како *солист*, во 2022 година како прва солистка, за да на 28 декември 2024 година го достигне врвот во хиерархијата на компанијата, која е прогласена за ѕвезда на Балетот при Париската опера, веднаш по нејзиниот настап во насловната улога на балетот „Пахита“ од Пјер Лакот на сцената на Опера Бастиља во Париз. Нејзиниот напредок одразува комплетен пат во рамките на системот на Париската опера, од студентка до највисок ранг во компанијата.

Нејзината уметничка кариера е препознаена преку неколку признанија. Во 2017 година, таа ја добива наградата „*Prix de Danse du Cercle Carpeaux*“, доделена на надежни млади уметници на Балетот на Париската опера. Во 2020 година, таа ја добива наградата „AROP“ за танц. Во април 2025 година, таа ја добива наградата „Менада“ на Интернационалниот фестивал „Танц фест“ во Скопје. Со последната награда се признаваат нејзините уметнички достигнувања и симболично се означува нејзиното враќање во земјата каде што за прв пат се сретнала со танцот.

Репертоарот на Роксан Стојанов е разновиден, од класичен таканаречен „железен“ репертоар до современи танцови остварувања. Нејзините улоги ги вклучуваат улогите на: *Пахита* во „Пахита“ и *Елиса* во „Црвено и црно“ од Пјер Лакот; *Мици Каспар* во „Мајерлинг“ и *Господарката од Леско* во „Приказната за Манон“ од Кенет Мекмилан; *Мирта* во „Жизел“; *Китри*, *Кралицата на дријадите* и *Уличната танчерка* во „Дон Кихот“ од Рудолф Нуреев; *Гамзати* и *варијации* во „Бајадера“; *Силвија* и *Дајана* во „Силвија“ од Мануел Легри; *Олга* во „Онегин“ од Џон Кранко; како и главни или солистички улоги во дела од Џорџ Баланшин, Вилијам Форсајт, Матс Ек, Понтус Лидберг, Бенџамин Милпиед, Џон Нојмаер, Николас Пол, Ролан Пети, Кристал Пај, Џером Робинс, Хироши Сугимото, Алесио Силвестрин и Кристофер Вилдон.

Нејзиниот репертоар вклучува важни креации и видеозаписи во репертоарот на Балетот на Париската опера, вклучувајќи ги „Чисто, гласно, светло, напред“ од Бенџамин Милпиед, „Ноките“ од Понтус Лидберг, „Болеро“ од Матс Ек, „На соколовиот бунар“ од Хироши Сугимото и Алесио Силвестрин, „Преаранжирање“ од Вилијам Форсајт и „По дождот“ од Кристофер Вилдон.

Оваа разновидност ја сместува на раскрсницата на класичната традиција, неокласичната прецизност, современото истражување и драмската интерпретација. Заедно со нејзината работа со Балетот на Париската опера, Роксан Стојанов настапува на меѓународно ниво. Со Балетот на Париската опера таа има турнеи во Јапонија, Данска и Јужна Кореја, а се појавува и на меѓународни гала-настани.

Нејзиното јавно и медиумско присуство значително се зголемува откако е назначена за *ѕвезда* на Балетот при Париската опера. Таа е претставена или интервјуирана од големи француски и меѓународни медиуми, вклучувајќи ги Le Monde, Le Figaro, Vanity Fair, Téléràma, Les Échos, France Musique, France 24, RFI, France Info, Paris Match, Version Femina, Opéra Magazine, Ballet 2000, ELLE China и повеќе македонски медиуми.

Назначувањето за *свезда* на париската опера го одразува нејзиното институционално достигнување, но и интересот генериран од нејзината уметничка личност, нејзиниот француско-македонски идентитет и нејзината улога како културен мост.

Во моментот пренесувањето на знаењето и искуството е суштински дел од нејзиниот уметнички пат.

На 18 април 2026 година, во Македонскиот народен театар во Скопје се одржа првото издание на натпреварот „Роксан Стојанов“ во коорганизација на Интерарт културниот центар и Францускиот институт во Скопје, под уметничко раководство на проф. д-р Рисима Рисимкин, основач на Катедрата за современ танц и Балетска педагогија при Универзитетот „Гоце Делчев“ од Штип. Вечерта на официјалното отворање на фестивалот настапија пет финалисти, а потоа следеше, за прв во историјата на Македонија, настап на *свездата* на Балетот при Париската опера, Роксан Стојанов и нејзиниот партнер Антонио Конфорти со изведба на фрагмент од балетот „Богородичната црква во Париз“ на легендарниот француски кореограф Роланд Пети.

Лауреатот на натпреварот, добитникот на наградата „Роксан Стојанов“ добива професионална резиденција во Париз под менторство на Роксан Стојанов, создавајќи конкретен пат за младите македонски танчари да се сретнат со францускиот и меѓународниот танцов екосистем. Преку оваа иницијатива, Роксан Стојанов и дава на својата кариера поширока културна димензија. Таа не е само уметница која го достигнала највисокиот ранг на Балетот на Париската опера; таа е и фигура на пренос, способна да го трансформира сопственото патување во можност за следната генерација. Нејзиниот пат ги поврзува првите чекори на млада балетска уметница во Скопје со ранг на танчарка звезда во Париз, отворајќи нов мост помеѓу Северна Македонија и Франција. Денес делото на Роксан Стојанов стои на пресекот на совршеност, интерпретација, културна одговорност и пренос. Нејзината кариера ги отелотворува уметничките достигнувања, но и моќта на танцот да создава сеќавања, припадност и идни можности преку границите.

Научноистражувачка и уметничка дејност

Творечкиот и авторско-изведувачкиот опус на *свездата* на Балетот при Париската опера - Роксан Стојанов е голем, тој е дел од историското културно наследство на балетската уметност и се состои од голем број на изведби на дела од класичниот балетски, „железен“ репертоар, но и современи оригинални танцови уметнички дела. Роксан има одиграно повеќе стотици претстави во различни улоги, а тука ќе претставиме дел од нејзиниот творечки пат. Роксан Стојанов настапува во следните балети:

2026 ГОДИНА – Свезда на Париската опера

„Ромео и Јулија“, на Рудолф Нуреев, музика на Сергеј Прокофјев. Роксан Стојанов остварува една од најзначајните улоги во класичната балетска уметност, улогата на *Јулија* во грандиозна поставка на овој балет сцената на Операта Бастија. Поставката на легендарниот балетски уметник Нуреев се смета за култна и технички најкомплексна верзија на ова дело, (<https://www.youtube.com/watch?v=PbhYHf1UEZw>)

Критиката го оценува нејзиниот настап со партнерот Лоренцо Лели како двојка со *жива страст* на сцената, која ликовите ги доловува во потполна

уметничка осмоза. (<https://www.lesechos.fr/weekend/spectacles-musique/romeo-juliette-et-noureev-revivent-a-lopera-de-paris-2225515>)

...Врската е магична; двајцата главни танчари техниката на балетот ја надминуваат со нивната интензивна интерпретација. Хемијата меѓу двајцата уметници функционира совршено... (<https://www.chroniquesdedanse.com/critiques/ballet-de-lopera-de-paris-romeo-et-juliette/>)

2025 ГОДИНА – Свезда на Париската опера

„Богородичната црква во Париз“ во кореографија на Ролан Пети, музика на Морис Жар. Роксан Стојанов остварува грандиозен триумф во улогата на *Есмералда* на сцената на Операта Бастиља. Успехот на Роксан има симболична нота, бидејќи со варијација на *Есмералда*, во 2022 година, Роксан го добива рангот *прва солистка*. Кога во 2025 година го одигрува целиот балет како официјална *свезда на операта* критиката ја дочекува нејзината изведба со вистински овации и ја нарекува нејзината изведба „вистински скапоцен камен“, воодушевена од нејзината актерска прецизност, истакнувајќи дека нејзината актерство е толку суптилно и изнијансирано што публиката се чувствува како да гледа филм. Таа брилијантно го доловува целиот спектар на емоции - од провокативна и независна заводничка на почетокот, преку младешка наивност и страв, па сè до длабоко сочувство за Квазимодо (<https://www.resmusica.com/2025/12/14/notre-dame-de-paris-le-joyau-roxane-stojanov/>).

„Во ова дело ликот на Есмералда е единствениот што танцува на шпицпатики што ја симболизира нејзината чистина меѓу гротескната толпа. Таа е блескава, екстремно флексибилна и експресивна“ (https://seenandheard-international.com/2025/12/notre-dame-de-paris-showcases-roland-petits-chic-sex-and-theatricality-when-revived-in-paris/?_cf_chl_f_tk=5fHF4jcqcTQegQNEA9hIvONhIU1S9Ex49TtHUmFaPk-1782741255-1.0.1.1-iC.ooJgDIpSwZLGmGkJBjqZ9sxiy9.eeltYwZINO_Y)

Престижниот *Фјорд ревију* забележува дека Роксан ја носи „боемската сензуалност на Есмералда на многу слободен, разигран и провокативен начин, создавајќи моќен магнетизам околу себе. Нејзината појава во култниот костим дизајниран од Ив Сен Лоран (мини здолниште со корсет), ја демонстрира нејзината суверена доминација над сцената“ (<https://fjordreview.com/blogs/all/notre-dame-de-paris>).

„Силвија“, кореографија по Луис Меранте, либрето од Мануел Легри и Жан-Франсоа Вазел по Жил Барбие и Жак де Рајнах; музика на Лео Делиб. Оваа претстава за првпат се поставува во париската опера во мај и јуни 2025 година. Роксан Стојанов во оваа претстава покажа уметничка супериорност играјќи две различни клучни улоги — главната улога на Силвија и комплексниот лик на божицата Дијана. Божицата *Дијана*, Роксан ја изведе во премиерната поделба, прикажувајќи божествена строгост и воедно човечка ранливост. Во следните изведби со улогата на *Силвија* Роксан ја воодушеви париската публика. Критичарите ја пофалија нејзината техника и умешност, како и префинетиот француски стил, притоа споредувајќи ја со легендарната Силви Гијем, поради нејзините беспрекорни балетски линии и техничка сигурност. Оваа двојна егзекуција на Силвија и Дијана во рамките на истата премиерна сезона се смета за дефинитивна потврда дека Роксан Стојанов е една од најкомплетните и најдоминантните балерини во современиот репертоар на Париската опера. (<https://bachtrack.com/critique-sylvia-delibes-legris-albisson-louvet-stojanov-diop-opera-national-paris-palais-garnier-mai-2025>)

„**Стан**“, во кореографија на Матс Ек, музика *Fleshquartet*. Во пролетта 2025 година, Париската опера повторно го врати на репертоарот култниот балет „**Стан**“ (оригинално создаден во 2000 година за оваа куќа), како дел од прославата на 60 години творештво на Матс Ек. Роксан Стојанов, ја толкува легендарната соло-ролја „Биде“ и ја предводи новата генерација солисти. Ова е една од најпознатите и најкарактеристичните сцени во балетот, каде што танчарката изведува многу комплексно техничко соло, соочувајќи се со сопствената интима, ранливост и апсурдот на секојдневието. Покрај таа соло-сцена Роксан настапува и во групната хумористична изведба како една од т.н. „*красици на Шкотска*“ во сцената со правосмукалките. Стојанов преку социјалните мрежи го опиша учеството во ова ремек-дело во Палатата Гарние како „неверојатен подарок“ и искуство за кое е бескрајно благодарна (<https://www.der-theaterverlag.de/tanz-international/magazine/tanz-international-edition-0526/people-roxane-stojanov-paris-opera-ballet/>).

2024 ГОДИНА – прва солистка и ѕвезда на Париската опера

„**Преаранжирање**“, во кореографија на Вилијам Форсајт, музика на Дејвид Мороу. Роксан Стојанов настапи во главната улога на претставата, која за првпат се изведе во Париската опера на 1 октомври 2024 година на сцената на *Палата Гарние*, како дел од свечената *Гала вечер* со која официјално беше отворена балетската сезона 2024/2025 на Париската опера. Изведбата доживеа огромен успех, а критиката и публиката ја пофалија техничката прецизност на Роксан, но и способноста да се справи со радикалните, деконструирани класични движења по кои Форсајт е препознатлив во светот. Критичарите забележаа дека во оваа комплексна и апстрактна кореографија полна со нагли промени на насоките и акцелерации, „Роксан Стојанов носи одредена заобленост и мекост“ со која мајсторски го балансира силниот и остар технички притисок на машките партнери (<https://www.journal-laterrasse.fr/rearray-et-blake-works-i-william-forsythe-et-johan-inger-font-swinguer-le-ballet-de-lopera-de-paris/>).

„**Пакита**“ во кореографија на кореограф Пјер Лакот, музика на Едуар Делдевез. Настапот на Роксан Стојанов во овој балет на 28 декември 2024 година на сцената на Операта Бастија во Париз е историски момент за нејзината кариера, бидејќи токму по оваа изведба таа го достигна апсолутниот врв во светот на балетот. Веднаш по завршувањето на претставата, пред воодушевената публика, директорот на Париската опера, Александер Неф, по предлог на уметничкиот директор Хозе Мартинез, официјално ја прогласи Роксан за ѕвезда на Балетот при Париската опера - *Danseuse Étoile*. Продукцијата на Лакот е позната по раскошните костими и сценографија, но пред сè по блескавата и брза, екстремна виртуозна техника. Улогата бара извонредна брзина на нозете, прецизна пантомима и карактерни шпански танци. Француската критика направи смела компарација, истакнувајќи дека Роксан со својата висина и исклучително долгите раце и нозе визуелно потсетува на легендарната балетска суперѕвезда Силви Гилем. Критичарите беа воодушевени од тоа како таа успева да ги контролира тие долги линии во екстремно брзата класична техника (<https://www.der-theaterverlag.de/tanz-international/magazine/tanz-international-edition-0526/people-roxane-stojanov-paris-opera-ballet/>).

Покрај чистата техника, критичарите ја издвоија нејзината моќ за трансформација. Роксан совршено го спои класичниот француски стил со шпанскиот темперамент и карактерниот танц потребен за ликот на Пакита, потврдувајќи го своето реноме на уметник-камелеон (<https://sceneweb.fr/roxane-stojanov-une-envie-de-tout-danser/>).

„Дон Кихот“ во кореографија на Рудолф Нуреев, музика на Лудвиг Минкус. Роксан настапува во овој балет во повеќе улоги низ годините, градејќи ја својата уметничка зрелост. Низ годините, таа еволуира низ речиси сите клучни женски улоги во ова ремек-дело, што го потврдува нејзиниот статус на извонредност во градењето различни улоги. По добивањето на наградата за млади таленти *Prix Carpeaux*, во 2017 година Роксан ја доби улогата на *Уличната танчарка* во првиот чин, за која критиката ја истакна нејзината харизма, достоинственост и сигурност во изведбата. Во 2021 и 2024 година Роксан настапува како *Кралица на Дријадите*, улога во вториот чин во сцената на сонот, која е синоним за чистата класична француска школа. Критичарите ја издвоија нејзината изведба по непрекорната и бавна контрола на фамозните италијански фуеа и исклучително долгите, непрекорно чисти и величенствени балетски линии.

На 5 април 2024 година со врвна уметничка зрелост Роксан ја остварува главната улога во овој балет, *Кимри*. Критиката ја оцени изведбата како сензационална, „остра и шармантна уште од првото влегување на сцената“, сензуална и техничката моќна во третиот чин, при изведбата на култните триесет и два *фуеа* со неверојатна стабилност (<https://lesballetonantes.com/2024/04/10/don-quichotte-a-lopera-la-bonne-etoile/>).

„Мајерлинг“ на кореографот Кенет Макмилан, музика на Џон Ланчбери. Роксан Стојанов ја толкува улогата на Мици Каспар, волшебна и со прекрасна флуидност/ (<https://bachtrack.com/review-mayerling-macmillan-paris-opera-ballet-palais-garnier-paris-november-2024>). BalletcoForum ја пофалува нејзината извонредна сценска индивидуалност. (<https://www.balletcoforum.com/topic/30650-pob-mayerling-forsythe-inger/page/2/>)

„Онегин“ во кореографијата на Џон Кранко на музика од Чајковски. Роксан Стојанов, која веќе има статус на ѕвезда, остварува исклучително деби во улогата на Олга во февруари и март 2025 година на сцената на Палатата Гарние. Нејзината Олга ја оценуваат како воздушеста и кокетна, а воедно драмски силна, со чиста и флуидна неокласична техника, која ја изведува со леснотија, мекост и совршено синхронизирана со драматичниот ритам на приказната. (<https://www.dansesaveclapume.com/1126804/en-coulisse/oneguine-de-john-cranko-par-le-ballet-de-lopera-de-paris-qui-voir-danser-sur-scene/>)

Настапот во „Онегин“ во почетокот на 2025 година докажа дека како нова „ѕвезда“, Роксан Стојанов е подготвена да се соочи со најразлични карактерни трансформации — од ладни кралици до разиграни млади девојки. (<https://coupsdoeil.fr/2025/12/roxane-stojanov-je-me-sens-libre-de-prendre-des-risques/>)

2023 ГОДИНА – прва солистка на Париската опера

„Кому му е гајле?“ во кореографија на Џорџ Баланшин, на музика на Џорџ Гершвин. Роксан ја игра улогата на *Turning girl*, која е вистински технички предизвик. Балетот е полн со брзи вртења (пируети) комбинирани

со специфичен „џез“ маниризам и лежерност, каде што секој чекор мора да биде во совршена синхронизација со музичкиот ритам (<https://www.der-theaterverlag.de/tanz-international/magazine/tanz-international-edition-0526/people-roxane-stojanov-paris-opera-ballet/>).

„Приказната за Манон“ во кореографија на Сер Кенет МекМилан, на музика на Жил Масне. Роксан Стојанов во јуни и јули 2023 година оствари исклучително впечатливо деби во улогата на *Љубовницата на Леско* на сцената на Палтата Гарние. Критичарите ја пофалија Роксан за нејзината способност да прикаже силен сексапил, драматична лукавост и длабока сценска зрелост (<https://www.danceforyou-magazine.com/manon-at-the-paris-opera/>). Оваа улога стана препознатлива за Роксан и Париската опера ѝ ја довери можноста да го отелотвори овој лик за време на големата уметничка турнеја на балетскиот ансамбл во Токио, Јапонија, каде што повторно доживеа овации од азиската публика.

2022 ГОДИНА – прва солистка на Париската опера

„Жизел“, во кореографија на Жан Корали и Жил Перо, на музика на Адолф Адам. Роксан Стојанов дебитиран во улогата на Мирта (Кралицата на Вилите) во септември 2022 година на сцената на Париската опера. Критиката во Франција и меѓународната балетска јавност ја оценуваат нејзината изведба на Мирта со исклучително високи пофалби како „интензивна и божествено присутна, строга и беспрекорно елегантна“, со совршена техничка. Нејзините арабески и цврстината на телото се опишани како непогрешливи, а интерпретацијата како длабоко психолошка, со доследност во карактерот — таа го задржува строгото, мистично и безмилосно лице на *Кралицата на Вилите* од почетокот на сцената, па сè до крајните поклони пред публиката, без ниту една секунда да излезе од ликот (<https://www.resmusica.com/2025/10/03/le-ballet-de-lopera-de-paris-fait-sa-rentree-avec-giselle/>).

Официјалните инсerti од Париската опера, со нејзината позната варијација на Мирта во вториот чин, ја потврдуваат нејзината моќна, воздушна техника и беспрекорна естетика, со која успешно го води целиот ансамбл на Вилите. (<https://www.youtube.com/watch?v=KL51qq5LW6g>)

2021 ГОДИНА – солистка на Париската опера

„Црвено и црно“, во кореографија на Пјер Лакот, музика на Жил Масне. Роксан настапува во светската премиера на овој грандиозен балет во три чина на познатиот француски кореограф, дело кое претставува балетска адаптација на истоимениот класичен роман на Стендал од 1830 година. На премиерата, која се одржа на 16 октомври 2021 година во Операта Гарние во Париз, Роксан Стојанов ја играше улогата на Елиза. За својата изведба доби извонредни критики од француската јавност, во кои нејзиниот танц е опишан од критиката како „огнен“ со висока техничка прецизност и силна драматичност (<https://bachtrack.com/dance-video/le-rouge-et-le-noir-ballet-de-lopera-de-paris/425564>).

„Состанок“, во кореографијата на Ролан Пети, на музика на Жозеф Косма. Роксан Стојанов настапи во улогата на *Најубавата девојка на светот*, на сцената на Палатата Гарние. Критиката го истакна нејзиниот извонреден сценски магнетизам, исклучително сензуален израз, автентичен париски шарм и елеганција кои се неопходни за кореографиите на Ролан Пети. (<https://www.nytimes.com/1993/03/19/arts/review-dance-the-french-spirit-past-and-present.html>)

„После дождот“, во кореографија на Кристофер Вилдон, на музика на Арво Парт. Роксан Стојанов остварува уште еден исклучителен уметнички триумф со нејзиното деби во главната женска улога на неокласичното ремек-дело од славниот британски кореограф. Критичарите ја пофалија нејзината способност целосно да го соблече својот природен „хиератичен“ и кралски авторитет и да долови чиста, соголена човечка емоција и меланхолија. Со своите издолжени линии, Роксан на сцената креира визуелна графика која критичарите ја опишуваат како „безвременска скулптура која се топи во просторот“. Критиката ја издвои прецизноста со која Стојанов ги контролира своите транзиции, правејќи дури и најсложените физички пози да изгледаат лесни и флуидни. (<https://www.youtube.com/watch?v=IGufl1RBjBI>)

2020 ГОДИНА – солистка на Париската опера

„Серенади“, во кореографија на Џорџ Баланшин, на музика на Петар Илич Чајковски. Роксан Стојанов во овој балет ја толкува улогата на *Солист - Жена ангел*. Оваа специфична улога носи силен емотивен и лирски набој, каде што танчарката води дел од ансамблот со широки, флуидни движења на рацете и беспрекорна драматика. (<https://www.der-theaterverlag.de/tanz-international/magazine/tanz-international-edition-0526/people-roxane-stojanov-paris-opera-ballet/>)

„Четири темпераменти“, во кореографија на Џорџ Баланшин, на музика на Пол Хиндемит. Роксан настапува во уште едно капитално неокласично дело на Баланшин. Секој дел претставува одреден психолошки темперамент. Роксан толкува една од најкомплексните и најдинамичните соло улоги *Колеричниот темперамент*. Улогата е силна, експлозивна, исполнета со високи екстензии на нозете и нагласена острина која бара огромна издржливост (<https://www.der-theaterverlag.de/tanz-international/magazine/tanz-international-edition-0526/people-roxane-stojanov-paris-opera-ballet/>)

2019 ГОДИНА – солистка на Париската опера

„Скапоцени камења“, во кореографија на Џорџ Баланшин, на музика на Габриел Форе, Игор Стравински и Петар Илич Чајковски. Роксан настапува во овој балет, креиран како трибјут на три различни балетски школи во две различни улоги: во „Рубини“ како солист во 2017 година, дел кој ја претставува американската модерна школа со цез-влијанија на музика од Игор Стравински, а улогата изискува брзина, остар ритам и карактеристичен хумор на сцената; во „Дијаманти“ за четири танчари во 2019 година, сегмент кој е омаж на царската руска школа на музика од Чајковски. Настапот како дел од квартетот танчарки бараше врвна класична елеганција, симетрија и царско држење. Роксан ја изведе оваа програма и на гостувањето на Париската опера на фестивал во Абу Даби (<https://www.der-theaterverlag.de/tanz-international/magazine/tanz-international-edition-0526/people-roxane-stojanov-paris-opera-ballet/>) (<https://lesballetnautes.com/2017/10/11/rubis-a-lopera-ceux-qui-se-la-racontent/>).

„Свадба“, во кореографија на Понтус Лидберг, на музика на Игор Стравински. Роксан Стојанов е избрана за дел од оригиналната поделба на светската премиера на современиот балет „Свадба“. Поставката претставува модерна реинтерпретација на култната руска балет-кантата на Игор Стравински од 1923 година. Наместо класичната, хетеронормативна и строго традиционална руска свадба, Понтус Лидберг во својата верзија го истражува

бракот и потрагата по партнер во XXI век. На сцената, 18-те млади танчари (меѓу кои и тогашната солистка Роксан Стојанов) постојано формираат парови, се соединуваат и се разделуваат без оглед на полот (<https://www.dansesaveclaplume.com/1045741/en-coulisse/1045741-programme-cherkaouigoeckelidberg-par-le-ballet-de-lopera-de-paris-qui-voir-danser-sur-scene/>).

Роксан е дел од оваа динамична „социјална брканица“ на сцената. Кореографијата бара постојано движење во просторот, подна и флуидна техника, далеку од строгите академски правила на класичниот балет. (<https://www.lesechos.fr/2019/01/pontus-lidberg-a-la-noce-1021437>)

„На соколовиот бунар“ креација на јапонскиот визуелен артист и фотограф Хироши Сугимото, како режисер и сценограф, кореографот Алесио Силвестрин и култниот моден творец Рик Овенс како костимограф. Роксан Стојанов е избрана за дел од оригиналниот ансамбл на светската премиера на авангардниот мултимедијален проект. Претставата е создадена за Париската опера во рамките на одбележувањето на 350-годишнината на институцијата. Делото претставува уникатен спој на западната модерна уметност со јапонската традиција. Критичарите истакнуваат дека изведувачите како Роксан Стојанов покажале „извонредна концентрација и статутарен мир“. Во претставата каде што преовладува експерименталната електронска музика и тишина на композиторот Риоци Икеда, секое минимално движење на раката или главата има огромна графичка тежина (<https://www.dansesaveclaplume.com/1100093/en-scene/1100093-soiree-hiroshi-sugimoto-william-forsythe-par-le-ballet-de-lopera-de-paris/>).

„Болеро“, во кореографија на Матс Ек, на музика на Морис Равел. Роксан Стојанов е дел од селектираниот ансамбл, ја изведува кореографијата преку напуштање на класичната академска рамка и совладување на препознатливиот стил на Матс Ек (<https://www.der-theaterverlag.de/tanz-international/magazine/tanz-international-edition-0526/people-roxane-stojanov-paris-opera-ballet/>).

2018 ГОДИНА – солистка на Париската опера

„Безгрижни“, во кореографија на Џером Робинс, на музика на Леонард Бернштајн. Роксан Стојанов остварува впечатлив настап во специфичната улога на *Третата жена*, а критиката ја истакнува нејзината изведба и сценски магнетизам и заводливост, со кој создава совршен, духовит и филмски крај на приказната, со долги линии и неверојатен „шик“, успешно носејќи го американскиот повоени дух на париската сцена (<https://lesballetonautes.com/2018/11/16/robbins-in-paris-elegance-innate-mysterious-and-sometimes-out-of-place/>).

„Дамата со камелии“, во кореографија на Џон Нојмајер, на музика на Фредерик Шопен. Роксан Стојанов остварува впечатливо деби во улогата на *Приданс*, низ исклучителен спој на техничка виртуозност и силен актерски капацитет. Критиката истакнува дека Роксан внесува свежина, хумор, во креирање разигран и кокетен лик (<https://www.resmusica.com/2026/05/09/la-dame-aux-camelias-john-neumeier-a-lopera-de-paris-epure-dune-tragedie/>).

„Канонот на годишните времиња“, во кореографија на Кристал Пај, на музика на Макс Рихтер, кој го рекомпонира Вивалди – Четирите годишни времиња. Роксан Стојанов остварува значајно појавување и со своите долги линии успева да му даде исклучителен релјеф и графичка остринa на секое движење во групата. (<https://dancetabs.com/2018/06/paris-opera-ballet-thierree-%e2%80%8b-shechter-%e2%80%8b-perez-%e2%80%8b-pite-paris/>)

2017 ГОДИНА – корифеј на Париската опера

„Херман Шерман“, во кореографија на Вилијам Форсајт, на музика на Том Виленс. Роксан Стојанов ја добива престижната улога *Вики* во првиот дел од делото. Кореографијата на Форсајт е позната по тоа што ги изобличува и ги носи до екстрем класичните балетски позиции. Критиката истакнува дека Роксан со леснотија ги изведува острите, брзи и геометриски комплексни движења на колковите и екстремитетите, без притоа да ја изгуби академската чистота. (<https://www.facebook.com/watch/?v=379137083451480>)

„Седум и пол метри над планините“, во кореографија на Никола Пол, на музика на Жоскен де Пре. Роксан Стојанов е избрана во оригиналната поделба на светската премиера на ова специфично и авангардно дело. Критиката забележа дека Роксан со својот природен сценски авторитет совршено се вклопува во барокната сериозност на делото и ја пренесува мистичната и по малку застрашувачка атмосфера на Потопот со исклучителен фокус, без ниту еден излишен или површен гест на сцената (<https://www.dansesaveclapume.com/428192/en-scene/42819-soiree-bertaudvalastrobouchepaul-ballet-de-lopera-de-paris/>).

„Агон“, во кореографија на Џорџ Баланшин, на музика на Игор Стравински. Роксан настапува во првото трио, во улога која бара извонредна рамнотежа, математичка прецизност во партнерството и физичка сила. Радикален, минималистички балет без традиционален заплет, каде што танчарите се облечени во едноставни трикоа (<https://www.der-theaterverlag.de/tanz-international/magazine/tanz-international-edition-0526/people-roxane-stojanov-paris-opera-ballet/>).

2016 ГОДИНА – корифеј на Париската опера

„Делата на Блејк I“, во кореографија на Вилијам Форсајт, на музика на Џејмс Блејк. Роксан Стојанов настапува во група на млади балетски уметници на светската премиера на ова исклучително дело на Вилијам Форсајт, кое се одржува на 4 јули 2016 година во Палатата Гарние. Светската критика веднаш ја забележа нејзината изведба, опишувајќи ја како „име кое мора да се запомни“. (<https://fjordreview.com/blogs/all/blake-works-tricolore-anthem-paris-opera-ballet>)

2015 ГОДИНА – корифеј на Париската опера

„Бајадера“, во кореографија на Рудолф Нуреев, на музика на Лудвиг Минкус. Роксан Стојанов остварува извонреден успех во улогата на принцезата *Гамзати*, „моќно, технички брилијантно и со силен театарски интензитет“.

(<https://www.classykeo.com/2026/06/21/thomas-docquir-danse-la-bayadere-une-etoile-nee-au-royaume-des-ombres/>).

„Јасно, гласно, светло, напред“, во кореографија на Бенжамин Милпјед, на Нико Мули. Роксан е на самиот почеток како член на ансамблот, кога Милпјед ја избира во својот ексклузивен состав. Критиката истакнува дека кореографијата е хипердинамична и бара максимална издржливост и го поздравува изборот на млади танчари како Роксан, нотирајќи дека нивната „младешка силина, брзина и глад за сцената“ му даваат на делото неверојатна релјефност што повозрасните танчари не би можеле да ја донесат (<https://www.nytimes.com/2015/09/26/arts/international/paris-opera-shows-off-its-brilliance.html>).

НАГРАДИ

Награда **„МЕНАДА за исклучителни остварувања во областа на танцот“**, во 2025 и е доделена од Танц фест Скопје 2025, за нејзиниот извонреден придонес како балетски уметник и како единствена Македонка која постигнува да добие титула звезда на Париската опера. Наградата е основана во 2005 година и ја доделува Бордот на фестивалот Танц фест, а ја имаат добиено голем број на домашни и светски уметници од областа на танцовата уметност.

Титула **звезда на Париската опера** во 2024 година ја добива како признание за својата извонредност на сцената на Париската опера, по изведбата на балетот „Пахита“ во кој ја толкува главната улога.

Наградата **„Prix de l'AROP de la Danse“** за сезоната 2018/2019 и беше официјално доделена на Роксан Стојанов во јули 2020 година, кога таа го имаше статусот на солист во Париската опера. Оваа престижна награда се доделува уште од 1987 година од страна на *Здружението на пријатели на Париската опера*, а победниците ги избираат членовите на здружението кои ги следат сите изведби во текот на сезоната. Роксан Стојанов беше одликувана за нејзините исклучителни и забележителни толкувања на сцената, пред сè за нејзината улога во познатиот балет **„Дамата со камелии“** во кореографија на Џон Нојмајер.

Добивањето на AROP наградата во балетскиот свет на Париската опера се смета за дефинитивна потврда за зрелоста на еден млад играч и гаранција дека тој поседува капацитет за највисоките солистички дострели. Ова признание дополнително го отвори нејзиниот пат кон промоцијата во *Première Danseuse* (2022) и на крајот до највисокиот врв *Danseuse Étoile* (2024).

Наградата **„Prix du Cercle Carpeaux“** и е доделена на Роксан Стојанов во октомври 2017 година од тогашната директорка на балетот, Орели Дипон, која ја претстави Роксан како исклучително вредна балерина со голема иднина. Оваа награда се смета за една од најважните пресвртници во нејзината рана кариера во Париската опера. Наградата се доделува секоја година од 1982 година, на најнадежните млади балетски уметници (под 24 години) во рамките на ансамблот на Париската опера. Жирито на асоцијацијата „Cercle Carpeaux“ го оценува уметничкиот напредок и сценското присуство на танчарите во текот на сезоната. Историски гледано, речиси сите добитници на оваа награда ја достигнуваат највисоката титула: *звезда на Париската опера*.

Меѓународна препознатливост

Како примабалерина, звезда на Балетот на Париската опера, Роксан Стојанов има редовни гостувања и настапи во странство со нејзината матична куќа, но и преку индивидуални ангажмани и културни проекти. Роксан Стојанов гостува на сцени ширум светот, и тоа во Јапонија, во Токио, во култната сала *Tokyo Bunka Kaikan* и во *Новиот национален театар*; во САД: во Њујорк настапува на престижната сцена на *Њујорк сити центар*, со современи и класични ремек-дела на истакнати, светски познати кореографи; во Сан Франциско настапува во познатата сала *Zellerbach Hall*; во Мадрид,

Шпанија, на сцената во Лондон, Обединето Кралство, во култниот театар *Садлер Велс* и во Кралската оперска кука, Ковен Гарден; во Милано, Италија во *Миланската скала*; во Скопје, Македонија, каде што настапува на сцената на Македонскиот народен театар, како специјална гостинка за отворањето на „Танц фест 2026“ и на повеќе европски фестивали на отворени летни сцени низ Медитеранот, како што се историските амфитеатри во Атина, Грција, во Равена, Италија и престижни сцени во Монако.

Роксан учествува на ексклузивни културни настапи, во специфични уметнички гостувања, како што се луксузните културни крстарење на компанијата *Понанат* и на ексклузивните вечери на Париската опера во хотелот *Риц* во Париз.

Врските со Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип

Роксан Стојанов за првпат по официјалното прогласување за звезда на Балетот при Париската опера во декември 2024 година дојде во Македонија, по покана од проф. д-р Рисима Рисимкин, основач на Катедрата за современ танц и балетска педагогија при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип. Професор Рисимкин, која е претседател на Бордот на интернационалниот фестивал Танц фест, на сцената на Македонскиот народен театар, на 29 април 2025 година и ја врачи наградата „МЕНАДА за врвни достигнувања во танцот“ на 21. издание на фестивалот. Оваа награда ја имаат добиено основачите на македонскиот национален балет, но и многу странски уметници од највисок ранг. Со тоа и се оддаде признание на Роксан Стојанов за нејзиниот успех, посветеност и промоција на Македонија, како културен амбасадор. За време на престојот во април 2025 година, Роксан оствари повеќе средби со студентите на УГД и ги следеше нивните проби пред настапот на фестивалот. Нејзиното присуство е инспирација за сите млади уметници-танчари, кои по нејзиниот пример сонуваат да стигнат до највисоките дострели во танцовата уметност. Истата година, на нејзина иницијатива се формираше Националниот натпревар „Роксан Стојанов“ во Скопје, во организација на Интерарт културниот центар, под уметничко раководство на проф. д-р Рисима Рисимкин, со кој се дава поддршка на млади балетски уметници од земјава. Овој натпревар за првпат се одржа во април 2026 година во рамки на Интернационалниот фестивал „Танц фест“ 2026 година во Скопје, а воедно се одбележа и историскиот прв настап на звездата на Париската опера во земјава. Лауреатот на натпреварот, како награда ќе престојува во Париз, под менторство на Роксан Стојанов. Првиот победник на натпреварот, Виола Имери, ќе патува со менторката, професорката Дафина Данилоска-Кочовска, која е професор на Балетска педагогија при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Роксан Стојанов ќе им овозможи пристап до највисоките балетски институции на светско ниво; Париската опера, која е основана пред повеќе од 350 години и која се смета за колевка на балетската уметност, како и во Школата при Париската опера, една од најзначајните светски образовни институции. Со тоа, УГД ќе добие извонредни можности, за студентите и професорскиот кадар, кој во иднина ќе има комплетна соработка со франко-македонската звезда на Балетот при Париската опера, Роксан Стојанов, која е исклучителна уметница, безгранично талентирана и доблесна, чија кариера ќе биде пример за идните генерации млади уметници на УГД.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на сето претходно образложено, ни претставува особена чест и задоволство да му предложиме на Универзитетскиот сенат да донесе одлука за доделување на звање Doctor Honoris Causa од областа на Танцова уметност и науки на извонредната уметница Роксан Стојанов, ѕвезда на Балетот при Париската опера во Париз. Донесувањето на оваа одлука ќе значи оддавање на признание за уметничко-образовните достигнувања на ѕвездата на Балетот при Париската опера Роксан Стојанов и втемелување на нејзините заложби и иницијативи за унапредување на танцовата уметност кај нас, посебно во рамките на Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип, во нашата уметничка и академска заедница. Ова признание ќе делува како инспирација за дополнителна продлабочена академска соработка, којашто би ги зацврстила не само универзитетската мисија и визија за постигнување на извонредност и меѓународна соработка на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип со светски танцови уметници и институции, туку би ги доближиле и идеалите на двете земји, Република Северна Македонија и Република Франција.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА:

Проф. д-р Рисима Рисимкин, претседател, с.р.

Проф. м-р Антонио Китановски, член, с.р.

Проф. м-р Адријана Данчевска-Ровчанин, член, с.р.